

No: 540 – Mahreç İşareti

NÜZHETİYE BEBEĞİ / DÖŞEME BEBEĞİ

Tescil Ettiren
GÖLCÜK BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 22.05.2019 tarihinden itibaren korunmak üzere 17.09.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 540
Tescil Tarihi	: 17.09.2020
Başvuru No	: C2019/059
Başvuru Tarihi	: 22.05.2019
Coğrafi İşaretin Adı	: Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeği
Ürün / Ürün Grubu	: Elişi bebek / Halılar, kilimler ve dokumalar dışında kalan el sanatı ürünleri
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Gölcük Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Merkez Mah. Atatürk Bulvarı No:121Gölcük KOCAELİ
Coğrafi Sınır	: Kocaeli ili Gölcük ilçesi Nüzhetiye köyü
Kullanım Biçimi	: Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeği ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeği ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeği adını Nüzhetiye eski adıyla Döşeme Köyü'nden alır. Nüzhetiye (Döşeme) Köyü Kocaeli iline 20 kilometre, Gölcük ilçesine (merkez) 13 kilometre uzaklıktadır. Köy İzmit Körfezi'nin güneyinde Samanlı Dağlarının 600 metre rakımda kurulu bir orman köyüdür.

Bez bebeklerin kıyafetleri köydeki kadınlarının yerel kıyafetleridir. Bu kıyafetler köy dışında başka yörede kullanılmamaktadır. Geçmişte köy kadınları tarafından kız çocuklarının oynaması için yerel kıyafetlerin benzerini hazırlayıp bez bebek yaptıkları bilinir.

Bez bebeklerdeki kıyafetlerin ayırt edici özelliği köy kadınlarının yerel kıyafetlerindeki üzüm deseni veya karanfil desenin işlenmesidir. Desenler elde kanaviçe tekniğiyle yapılır. Başörtüleri iğne oyalı beyaz renkli ve özel bağlama şekliyle anlam kazanır. Bez bebekleri tamamen el emeği ile üretilir.

Üretim Metodu:

Malzemeler

60 cm pamuklu krem terekoton kumaş (beden olarak biçimlendirmede)
350 g boncuk elyaf/kırpık pamuk (Beden dolgusu olarak)
1 g siyah ve beyaz renkli ip

Bebeğin Kıyafetleri İçin Kullanılan Malzemeler

25 cm Çiçek Desenli Basma Kumaş (Üst gömlekte)
60 cm Pamuklu Krem Rengi Kumaş
(Ten yapımında pamuklu krem terekoton kumaş üzerine)
35 cm Siyah Kumaş
(Siyah üstüne beyaz köye ait üzüm ve karanfil desen işlemelik kumaş)
1 adet Keçe iğnesi (Keçe dikiminde)
20 g Siyah/Kahverengi Keçe (Saç yapımında)
50 g Yün İp (Saç yapımında)
5 adet Islak Kuru Kalem Boya-Kumaş Boyası (Kırmızı, Mavi, Beyaz, Yeşil, Siyah)
40x13 cm Seyrek Dokuma Beyaz Kumaş (Tülbent yapımında)
1 adet Beyaz Bobin Parlak İplik (Başörtü oyasında kullanılıyor)
20 cm Terekoton Siyah Kumaş (Etek yapımında)
5 cm Likralı/Esnek Siyah Kumaş (Çorap yapımında)
50 g Beyaz Koton İplik (Etek işleminde)

Bebeğin Yüz Hatlarının Çiziminde Kullanılan Malzemeler

1 Kutu Pudra (Yüz için tamamında kullanılıyor)
1 Allık Bronz Alık / Renklendirici (Yanaklarda kullanılıyor)

Folklorik Bebeğin Yapımı

Bebek kalıbı, krem terekoton rengi pamuklu kumaş üstüne çıkarılıp kesilir. Oluşturulan bebek kalıbı içine boncuklu elyaf veya kırpık pamukla doldurulur. Dolum işlemi bitince içi doldurulan bebeğin üzerine gömlek olarak renkli çiçekli basma kumaş dikilir. Desenli siyah kumaş büzgülü etek dikilir. Etek üzerine beyaz koton iple makinede/elde işlemleri yapıldıktan sonra, etek ucundaki desenler kesilerek dikilir. Etek hazırlandıktan sonra etek boyu diz altında kalacak şekilde aslına uygun olarak bebeğin üzerine giydirilir. Bebeğin ayaklarına giydirmek üzere çorapları esnek siyah/kahverengi kumaştan kesilir ve elde dikimi yapılarak, bebek üzerine giydirilir. Dikim işlemleri bittikten sonra bebeğin yüzü pudralanarak ten rengi alması sağlanır. Islak kuru renkli boya ile bebeğin yüz hatları çizilir. Allıklı yüzü renklendirilir. Bebeğin saçları yün ip ve keçe ile iğneleme tekniği kullanılarak saçları tamamlanır. Başörtüsü için 40x13 cm ebadında seyrek beyaz kumaş üstüne iğne oyası yapılır. Başörtüsü bebeğe takılır.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeği yöre adı ile ünlenmiş el işçiliği ile üretilen folklorik bir üründür. Eteklerin alt uçlarına kanaviçe tekniği ile üzüm deseni yapımı köye özgüdür. Ayrıca iğne oyalı beyaz renkli başörtülerinin özel bağlama biçimi ile de farklılık gösterir. Üretimin tüm aşamalarının, belirtilen coğrafi sınır içinde gerçekleşmesi gereklidir.

Denetleme:

Gölcük Belediyesi koordinatörlüğünde, Kocaeli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gölcük Kent Konseyi ve Gölcük Belediyesinin belirlediği usta öğreticisi olmak üzere birer kişinin katılımıyla oluşan denetim mercii

tarafından denetim yapılır. Denetleme yılda en az bir defa yapılacak ve neticeleri raporlanacaktır. Ayrıca Őikâyet ve ihtiyaç duyulduğu her zaman denetleme yapılacaktır.

Denetimlerde Nüzhetiye Bebeği / Döşeme Bebeđinin eteklerinde üzüm deseni veya karanfil desenin işlenmesi, işleme tekniği ile üretim metodunda açıklanan özelliklere uygun olarak üretilmesi ve coğrafi işaretin adı ile mahreç işareti ambleminin kullanımını denetlenecektir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.